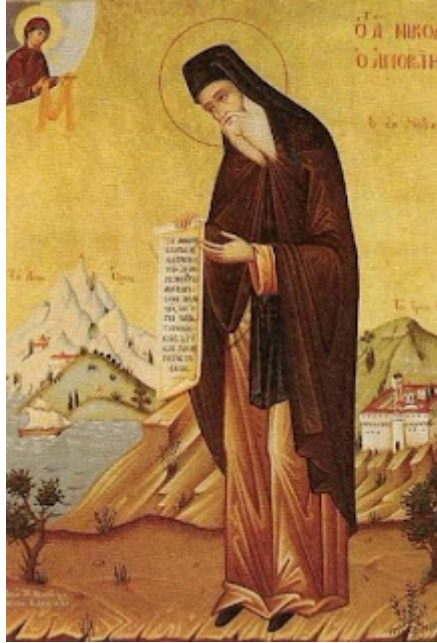
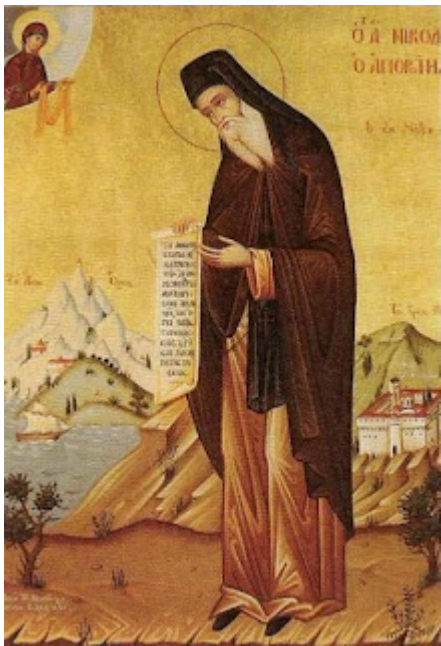

Για τὸ ψέμα καὶ τὴ δολιότητα (Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἄγιορείτης)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη](#)

Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, προσέχετε, ὅσο μπορεῖτε, νὰ μὴ λέτε ψέματα, γιατί τὸ ψέμα εἶναι ἔφευρεση τοῦ διαβόλου καὶ ὁ διάβολος εἶναι ὁ πατέρας τοῦ ψεύδους.

Ἐπομένως, ὅσοι εἶναι ψεῦτες, ἔχουν πατέρα τους τὸν διάβολο καὶ μοιάζουν μ' αὐτὸν καὶ τὸν ἔχουν πατέρα, καθὼς τὸ ἀναφέρει καὶ ὁ Κύριός μας στὴν Ἁγία

Γραφή, λέγοντας: «Ὁ πατέρας πού ἔχετε ἐσεῖς εἶναι ὁ διάβολος, κι ὅσα ἐπιθυμεῖ ὁ πατέρας σας, αὐτὰ θέλετε νὰ κάνετε. Ἐκεῖνος ἐξαρχῆς ἦταν ἀνθρωποκτόνος καὶ δὲν μπόρεσε νὰ σταθεῖ μέσα στὴν ἀλήθεια, γιατί δὲν ὑπάρχει μέσα του τίποτε τὸ ἀληθινό. Ὅταν λέει ψέματα, ἐκφράζει τὸν ἑαυτό του, γιατί εἶναι ψεύτης καὶ εἶναι ὁ πατέρας τοῦ ψεύδους (Ἰωαν.8,44) Ἀντίθετα, ὅσοι λένε τὴν ἀλήθεια, ἔχουν ὡς πατέρα τους τὴν Ἀλήθεια, πού εἶναι ὁ Θεὸς καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Καὶ εἶναι γεννημένοι ἀπὸ τὴν Ἀλήθεια, καθὼς μᾶς λέει ὁ «ἀγαπημένος» μαθητὴς Ἰωάννης : «Παιδιά μου, ἅς μὴν ἀγαπᾶμε μὲ λόγια καὶ ὠραῖες φράσεις, ἀλλὰ μὲ ἔργα καὶ ἀγάπη ἀληθινή. Ἀπ’ αὐτὸ θὰ καταλάβουμε ὅτι εἵμαστε παιδιά τῆς ἀλήθειας»(Ἀΐωάν.3,18).

Ἐσεῖς εἴσθε Χριστιανοὶ καί, μέ τη Χάρη τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος, ἀπογυμνωθήκατε ἀπὸ τὸν παλαιὸ ἀνθρωπο καὶ ἐνδυθήκατε τὸν Χριστό, πού εἶναι ἡ ἀλήθεια, ὅπως τὸ λέει καὶ ὁ ἴδιος: «Ἐγὼ εἶμαι ἡ ὁδός, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή»(Ἰωάν.14,6). Πῶς τολμᾶτε λοιπὸν νὰ ἀφήνετε τὴν ἀλήθεια καὶ νὰ προτιμᾶτε τὸ ψεῦδος; Δὲν σκέπτεσθε ὅτι μὲ τίς ψευδολογίες σας αὐτὲς ξεντύνεστε τὸν Χριστό, τὸν νέο ἀνθρωπο, καὶ ἐνδύεσθε πάλι τὸν παλαιὸ πού φθείρεται καὶ χάνεται; Δὲν ἀκοῦτε πῶς σᾶς συμβουλεύει ὁ μακάριος ἀπόστολος Παῦλος, νὰ μὴ λέτε ψέματα ὁ ἓνας στὸν ἄλλον, ἀλλὰ νὰ πετάξετε ἀπὸ πάνω σας τὸν παλαιὸ ἀνθρωπο, τοῦ ὁποῦ τὸ κύριο χαρακτηριστικὸ εἶναι τὸ ψεῦδος, καὶ νὰ ἐνδυθεῖτε τὸν νέο, τοῦ ὁποῦ ἴδιο εἶναι ἡ ἀλήθεια; «Μὴ λέτε ψέματα ὁ ἓνας στὸν ἄλλον, ἀφοῖ βγάλατε ἀπὸ πάνω σας τὸν παλαιὸ ἀμαρτωλὸ ἑαυτό σας μὲ τίς συνήθειές του, καὶ ντυθήκατε τὸν καινούργιο ἀνθρωπο, πού ἀνανεώνεται συνεχῶς, σύμφωνα μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ Δημιουργοῦ του, ὥστε μὲ τὴ νέα ζωὴ νὰ φθάσει στὴν τέλεια γνώση τοῦ Θεοῦ» (Κολ. 3,9)

Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος λέει: Ἄν κάποιος φοράει καινούργιο φόρεμα, αὐτὸ γίνεται εὐκόλα ἀντιληπτὸ ἀπὸ ὅλους. Ἔτσι καὶ σεῖς, λέει, εἴσθε Χριστιανοί, ἐπειδὴ ἔχετε ἐνδυθεῖ, κατὰ τὸ ἅγιο Βάπτισμα, τὸν Χριστὸ σὰν ἓνα φόρεμα. Αὐτὸ μόνον πρέπει νὰ φροντίζετε νὰ γίνεται φανερὸ στὸ περιβάλλον σας μὲ τὰ ἔργα καὶ τὰ λόγια σας καὶ γενικὰ μὲ ὅλη σας τὴ βιοτή. Νὰ γίνεται ἀντιληπτὸ δηλαδὴ ὅτι τὸ ἔνδυμά σας εἶναι ὁ Χριστός: «Ἄς ἐνδυθοῦμε τὸν Χριστό», λέει ὁ ἱερὸς πατέρας, «καὶ ἅς εἵμαστε μαζί Του. Διότι ἐκεῖνος πού φοράει ἓνα καινούργιο ἔνδυμα, αὐτὸ γίνεται καταφανὲς σὲ ὅλους τοὺς γύρω του. Ἄς γίνεται λοιπὸν καταφανὴς ἀνάμεσά μας μὲ κάθε τρόπο ὁ Χριστός. Πῶς ὅμως θὰ γίνει φανερός; Ἄν πράττουμε πάντοτε ὅσα Ἐκεῖνος ἐπιθυμεῖ».

Κάθε ψέμα, ὅ,τι λογιῆς κι ἂν εἶναι, μὲ ὅποιο τρόπο κι ἂν λέγεται, εἶναι κακὸ καὶ ὀλέθριο. Τὸ ψέμα δὲν πρέπει νὰ τὸ φέρνουν στὸ στόμα τοὺς οἱ Χριστιανοί, διότι τοὺς γίνεται εὐκόλα κακὴ συνήθεια, ὅπως λέει ὁ σοφὸς Σειράχ: «Ἀπόφευγε νὰ λὲς

ὁποιοδήποτε ψέμα, γιατί αὐτὴ ἢ συνήθεια δὲν βγάζει σὲ καλό»(Σοφ. Σειρ. 7,13). Καὶ σὲ ἄλλο σημεῖο λέει ὁ ἴδιος ὁ Σειράχ, ὅτι «ὁ κλέφτης εἶναι προτιμότερος ἀπὸ τὸν ἐπαγγελματία ψεῦτη, ἀλλὰ καὶ οἱ δυὸ βαδίζουν στὴν καταστροφή καὶ στὴν ἀπώλεια»(Σοφ. Σειρ. 20,25).

Ἄν ἔχει ἔτσι τὸ πρᾶγμα, πόσο πρέπει νὰ προσέχουν οἱ Χριστιανοί, ὥστε νὰ μὴ λένε ψέματα, μὲ σκοπὸ νὰ ξεγελάσουν τὸν ἀδελφὸ τους μὲ δόλο καὶ κακία, ὅπως τὸ κάνουν συνήθως οἱ διάφοροι ἐπιστήμονες, οἱ τεχνῖτες καὶ οἱ ἐπαγγελματίες; Φοβηθεῖτε λοιπὸν τὸν Θεὸ καὶ πάψετε νὰ χρησιμοποιεῖτε τὸ ψέμα στὶς σχέσεις σας μὲ τοὺς συνανθρώπους σας, διότι ὁ Θεὸς ἐπιτρέπει νὰ ἀφανίζονται ὅσοι λένε ψέματα, ὅπως μᾶς τὸ λέει καὶ ὁ προφήτης Δαβίδ: «Θὰ ἐπιτρέψεις νὰ ἐξολοθρευθοῦν ὅσοι λένε ψέματα» (Ψαλμ. 5,6).

Πράγματι, ὁ Θεὸς παραχωρεῖ νὰ πέσουν σὲ μεγάλα δεινὰ καὶ σὲ διάφορες δυστυχίες ὅσοι ψεύδονται. Ὅσοι λένε ψέματα στὶς ἐπαγγελματικές τους συναλλαγές, φέρνουν τὸν διάβολο μέσα στὴν ἐργασία τους. Στὴν ἐργασία ὅμως καὶ στὸ ἐπάγγελμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἀποδιώκεται ὁ Θεὸς καὶ διαφεντεύει ὁ διάβολος, τί εὐλογία ἢ τί καλὸ μπορεῖ νὰ ἀκολουθήσει; Ὅπως ὅποτε κανένα. Καὶ ὄχι μόνο δὲν μπορεῖ νὰ ἐπέλθει ἐκεῖ κανένα καλὸ, ἀλλὰ κατάρρα καὶ δυστυχία καὶ κάθε μορφή κακοῦ θὰ ἐπικρατήσῃ.

Ἐπειτα συλλογιστεῖτε καὶ τοῦτο: Ἄν μιὰ φορὰ φανεῖτε ψεῦτες στὶς συναλλαγές σας, μετὰ, καὶ ἀλήθεια νὰ λέετε, κανεὶς πιά δὲν θὰ σᾶς πιστεύει.

Πόσο κακὸ πρᾶγμα εἶναι ἡ δόλια συμπεριφορὰ καὶ ὅτι δὲν εἶναι σωστὸ διάφοροι ἐπαγγελματίες νὰ χρησιμοποιοῦν τὸ δόλο στὶς συναλλαγές τους, διότι ἡ δολιότητα εἶναι μισητὴ στὸν Θεό.

Προσέχετε, ἀδελφοί μου, νὰ μὴ μεταχειρίζεστε τὸ δόλο στὶς ἐργασίες σας καὶ στὶς τέχνες σας, γιατί ὁ Θεὸς ἀποστρέφεται καὶ ἀπεχθάνεται τὸν δόλιο ἄνθρωπο, κατὰ τὸν Δαβίδ, ὁ ὁποῖος λέει: «Ὅλους τοὺς ψεῦτες, Κύριε, τοὺς ἐξόντωσες· αἰμοχαρεῖς καὶ ὑπουργοὺς ὁ Κύριος τοὺς ἀπεχθάνεται » (Ψαλμ. 5,7).

Δολιότητα εἶναι τὸ νὰ βάζει λ.χ. ὁ γεωργὸς σιτάρη ἢ ἀλεύρη καλὸ καὶ καθαρὸ στὸ πάνω μέρος τοῦ σακιοῦ, γιὰ νὰ ἐξαπατήσει τοὺς ἀγοραστὲς, ἐνῶ στὸ κάτω μέρος ἔχει βάλει ἄμμο, ἄχυρα, κεχρὶ καὶ ἄλλα παρόμοια.

Δολιότητα εἶναι τὸ νὰ στολίζει τὰ ὑποδεέστερα ὑφάσματα ὁ ὑφαντουργὸς καὶ τὸ νὰ στιλβώνει τὰ κακῆς ποιότητος δέρματα ὁ ὑποδηματοποιός, γιὰ νὰ ξεγελάσει τοὺς ἀνθρώπους νὰ τὰ ἀγοράσουν.

Δολιότητα εἶναι τὸ νὰ ἔχει ὁ πραγματευτῆς καὶ ὁ ἔμπορος ζυγαριὰ δόλια καὶ δυὸ

λογιῶν μέτρα- μικρότερα ὅταν πουλάει καὶ μεγαλύτερα ὅταν ἀγοράζει.

Δολιότητα εἶναι τὸ νὰ βάζετε ἐξωτερικὰ καὶ ἐπιφανειακὰ σὲ κάθε πρᾶγμα ποὺ πρόκειται νὰ πουληθεῖ μόστρα καλὴ καὶ μέσα τὸ πρᾶγμα νὰ μὴν εἶναι καλὸ. Τὸ νὰ βρέχετε τὸ σιτάρι, γιὰ νὰ εἶναι πιὸ βαρὺ στὸ ζύγι καὶ νὰ τὸ ἀνακατεύετε μὲ ρύζι καὶ ἀλάτι.

Δολιότητα εἶναι τὸ νὰ ἔχουν λ.χ. οἱ σαραφήδες (ἀργυραμοιβοὶ) κρυμμένο μικρὸ μασούρι στὸ στόμα τοῦς καὶ μ' αὐτὸ νὰ φυσᾶνε τὸ ἓνα μέρος τῆς ζυγαριᾶς, γιὰ νὰ βαρύνει, ὅταν ζυγίζουν τὰ νομίσματα, χωρὶς νὰ τὸ ἀντιλαμβάνεται ὁ νοικοκύρης ποὺ εἶναι παρῶν καὶ βλέπει.

Δολιότητα εἶναι τὸ νὰ ἀνακατεύουν οἱ οἰνοπῶλες, οἱ κάπηλοι καὶ οἱ μπακάληδες τὸ κρασί καὶ τὸ μέλι μὲ τὸ νερό. Τὸ λάδι μὲ τὸ κολοκύθι. Τὸ καθαρὸ κερὶ καὶ τὸ βούτυρο μὲ τὸ ξύγκι. Καὶ γενικὰ σὲ ὅλα τὰ εἶδη ποὺ ἐμπορεύονται νὰ σμίγουν τὰ καλὰ μὲ τὰ κακά, τὰ ἀκριβὰ μὲ τὰ τιποτένια.

Ἄλλὰ ποῦ μπορῶ ἐγὼ νὰ ἀπαριθμήσω τίς τόσες καὶ τόσες δολιότητες ποὺ μεταχειρίζεται ὁ κάθε ἐπαγγελματίας, γιὰ νὰ ξεγελάσει τὸν ἄλλον; Οὔτε ὁ ἴδιος ὁ διάβολος δὲν μπορεῖ νὰ ἐπινοήσῃ αὐτοῦ τοῦ εἴδους τίς δολιότητες ποὺ ἐπινοοῦν οἱ εἰδικοὶ γιὰ τὸ κάθε ἐπάγγελμα.

Τοῦτο μόνο θὰ πῶ σὰν γενικὸ συμπέρασμα: Δολιότητα εἶναι κάθε ἐργασία ψευδῆς καὶ κάθε ὑποκριτικὴ καὶ ψεύτικη συμπεριφορὰ ποὺ μεταχειρίζονται -ποιοὶ ἄλλοι;- οἱ κάθε εἴδους ἐπαγγελματίες γιὰ νὰ ξεγελάσουν τοὺς προμηθευτὲς καὶ νὰ πάρουν τὰ χρήματά τους. Τὰ χρήματα ὅμως αὐτὰ εἶναι μισητὰ καὶ σιχαμερὰ καὶ ἀκάθαρτα μπροστὰ στὸν Θεό. Παρόμοια εἶναι ἀκάθαρτοι καὶ βδελυκτοὶ καὶ ὅσοι κάνουν αὐτὲς τίς δολιότητες. Γι' αὐτὸ ὁ Σολομῶντας λέει: «Τῆ ζυγαριὰ ποὺ κλέβει τὴν μισεὶ ὁ Κύριος, ἐνῶ τὸ ζύγι τὸ σωστὸ Τὸν εὐχαριστεῖ»(Παροιμ. 11,1).

Τί κάνετε δύστυχοι, ἀδελφοί μου, τεχνίτες, κάπηλοι καὶ ἔμποροι; Χρησιμοποιεῖτε τὸ δόλο γιὰ νὰ ἐξαπατήσετε τὸν ἀδελφὸ σας; Καὶ δὲν ἀκούσατε πῶς ὁ Θεὸς προστάζει στὴν Παλαιὰ Διαθήκη νὰ μὴ δολιεύεται κανεὶς τοὺς συνανθρώπους του; «Μὴν τριγυρνᾶς», λέει. «καὶ σκορπᾶς ψευτιὲς καὶ συκοφαντίες στοὺς συμπατριῶτες σου, οὔτε νὰ σηκώνεσαι στὴ δίκη νὰ μιλᾶς ἐναντίον τοῦ συμπολίτη σου, ὅταν κινδυνεύει νὰ καταδικασθεῖ σὲ θάνατο. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Κύριος»(Λευιτ. 19,16).

Κι ἂν ὁ Θεὸς ἐμπόδισε τοὺς Ἑβραίους -ποὺ ἦταν ἀρχάριοι πνευματικὰ σὰν νήπια- νὰ μεταχειρίζονται δολιότητες στὶς σχέσεις τους μὲ τοὺς ἀδελφούς τους, πόσο μᾶλλον ἐμποδίζει ἐσᾶς, τοὺς Χριστιανούς νὰ πέφτετε σὲ δόλο; Ἐσᾶς τοὺς Χριστιανούς ποὺ εἴσθε τέκνα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἔχετε φθάσει σὲ πιὸ ὠριμὴ πνευματικὴ κατάσταση «στὴν τελειότητα ποὺ μέτρο τῆς εἶναι ὁ

Χριστός»;(Έφεσ.4,13). Περιπλέκεστε σὲ δολιότητες καὶ δὲν ἀκοῦτε τὸν προφήτη Δαβὶδ ποὺ λέει ὅτι ὁ Θεὸς παραχωρεῖ νὰ περιπέσουν σὲ πολλὰ κακὰ καὶ σὲ ἀπίστευτες δυστυχίες ἐκεῖνοι ποὺ δολιεύονται τὸν πλησίον τούς: «Εὐτυχοῦν τώρα», λέει ὁ Ψαλμωδός. «ἀλλὰ γιὰ τίς δολιότητές τους θὰ παραχωρήσεις νὰ πέσουν σὲ πολλὰ βάσανα»(Ψαλμ. 72,18). ...

Γι' αὐτό, ἀδελφοί μου, γιὰ νὰ μὴν παραδοθεῖτε κι ἐσεῖς στὴ δίκαιη παιδεία τοῦ Θεοῦ, παραιτηθεῖτε ἀπὸ κάθε κακία καὶ κάθε εἶδους ὑποκρισία. Καὶ οὔτε λόγια δόλια καὶ ἀπατηλὰ νὰ λαλεῖτε, γιὰ νὰ προσελκύσετε στὴν ἐργασία σας τοὺς διάφορους προμηθευτὲς καὶ ἀγοραστὲς, οὔτε στὴν πράξη νὰ μεταχειρίζεστε τὴ δολιότητα. Ἀλλά, σὰν ἄκακα βρέφη καὶ ὡς ἀληθινοὶ Χριστιανοί, νὰ ποθήσετε τὸ ἄδολο καὶ λογικὸ γάλα. Νὰ συμπεριφέρεστε μὲ ἀπλότητα, νὰ ἐργάζεσθε μὲ ἀπλότητα, νὰ πουλάτε καὶ νὰ ἀγοράζετε μὲ ἀπλότητα καὶ καθαρὴ καρδιὰ τὸ ἐμπόρευσμά σας. Ἔτσι σᾶς προτρέπει νὰ κάνετε καὶ ὁ κορυφαῖος ἀπόστολος Πέτρος στὴν Ἐπιστολή του: «Πετᾶξτε ἀπὸ πάνω σας», λέει, «κάθε εἶδους κακία, κάθε δολιότητα, ὑποκρισία, φθόνο καὶ κάθε εἶδους κακογλωσσιὰ. Σὰν τὰ νεογέννητα βρέφη, νὰ λαχταρᾶτε τὸ λογικὸ γάλα, γιὰ νὰ ἀύξηθεῖτε πνευματικὰ καὶ νὰ ὀλοκληρώσετε τὴ σωτηρία σας»(Ἀ΄ Πέτρ. 2,1-3).

Ἄν συμπεριφέρεστε μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, ὄχι μόνο ἐδῶ θὰ ἔχετε τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ σὲ ὅ,τι ἐπαγγέλλεσθε, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ, στὴν αἰώνια ζωὴ, θὰ συναριθμηθεῖτε μὲ τοὺς δίκαιους ἐκείνους, στῶν οποίων τὸ στόμα δὲν βρέθηκε δολιότητα, ὅπως γράφει καὶ ἡ Ἀποκάλυψη: «Εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ἀκολουθοῦν τὸ Ἄρνιο, ὅπου κι ἂν πάει. Ἄπ' ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα αὐτοὶ ἔχουν λυτρωθεῖ, ὡς πρώτη προσφορὰ στὸν Θεὸ καὶ στὸ Ἄρνιο. Δὲν ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ στόμα τους κανένα ψέμα οὔτε κατηγοροῦνται γιὰ κάποιο δόλο, εἶναι ἀψεγάδιαστοι»(Ἀποκ. 14, 4-5). Ἔτσι θὰ βρεῖτε παρρησία ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, μπροστὰ στὸν Ὅποιο δὲν μπορεῖ νὰ σταθεῖ κανένας ἄνθρωπος ποὺ διακατέχεται ἀπὸ δόλο, ὅπως λέει ὁ Ἰώβ: «Κανένας ἄνομος καὶ δόλιος ἄνθρωπος δὲν τολμᾷ νὰ παρασταθεῖ ἐνώπιον Αὐτοῦ»(Ἰώβ. 13,16).

(σ. 150 κ. ἔξ. ἀποσπάσματα)

Πηγή: agiazoni.gr